

JAARVERSLAG 2022

<https://30juni1juli-tilburg.nl>

VERSLAG ACTIVITEITEN 2022

Stichting Comité 30 juni - 1 juli Tilburg

INHOUD

1. Informatie stichting

1.1 Contactgegevens van de stichting

1.2 Doel van de stichting.

1.3 Financiering

1.4 Samenstelling bestuur

2 Activiteiten 2022

2.1 Lezing “Antiracisme en een nieuwe wereldbeschaving” 23 maart

2.2 Opening Keti Koti maand op 4 juni.

2.3. Kerkdienst 12 juni.

2.4 Filmavond 15 juni

2.5 Keti Kotit dialoog met lezing door dhr. Karwan Fatah op 18 juni.

2.6. Stadswandeling “Sporen van het koloniaal verleden Tilburg” op 24 juni.

2.7. Herdenking afschaffing slavernij “dag van Besef” op 30 juni

2.8. 1 juli viering vrijheid en onthulling slavernijmonument.

2.9. Herdenking Curaçaose vrijheidsstrijder Tula op 17 augustus.

3 Overige activiteiten.

4. Samenwerking

5. Financiën

1.0 INFORMATIE STICHTING

De stichting draagt de naam Stichting Comité 30 juni/1 juli en is gevestigd te Tilburg.

De stichting is opgericht 24 oktober 2019.

KvK nummer : 76190706

Bankrekening : NL 48 INGB 0009 2730 35

Website :
www.30juni-1julitilburg.nl

Email : info@30juni1juli-tilburg.nl

Telefoon : 06-55619331

1.2 DOEL VAN DE STICHTING

Het Comité is opgericht met als doel een bijdrage te leveren aan het vergroten van de kennis en bewustwording over het Nederlandse slavernij en koloniale verleden. Dit doel wordt nagestreefd door educatie, dialogen en overige activiteiten binnen de

Tilburgse samenleving. Daarbij staan woorden als verbinding, vrijheid en gelijkwaardigheid centraal.

Al voor de oprichting van de stichting werden in Tilburg Ket-Koti dialoogtafels georganiseerd. We vinden het belangrijk dat zowel de direct betrokkenen (met direct betrokkenen worden bedoeld de nazaten van de slaaf gemaakte en nazaten van slavenhouders) met elkaar over die geschiedenis in gesprek gaan. Hierdoor wordt bijgedragen aan een heilzame verwerking van dit verleden en geven wij inhoud aan een meer inclusieve samenleving.

1.3 FINANCIERING

De financiering van de activiteiten wordt gevormd door subsidies, donaties, schenkingen en alle andere verkrijgingen en baten.

1.4. BESTUUR

Per 1 januari 2022 is het bestuur als volgt samengesteld

Naam	Functie	Woonplaats
Mevr. M.C. Vlottes-Mohammed	voorzitter	Tilburg
Mevr. G.A. Gouverneur-Nooitmeer	secretaris/penningmeester	Tilburg
Mevr. D.U.E Johnson	lid	Tilburg

2.0 Activiteiten

Na twee jaar Corona was het dit jaar weer mogelijk fysieke bijeenkomsten te houden en elkaar te ontmoeten bij de diverse activiteiten in de maanden juni en juli.

Dit jaar stonden activiteiten in het teken van culturele diversiteit en inclusie binnen de Tilburgse samenleving. In het bestuursakkoord dat door de gemeenteraad werd vastgesteld staan begrippen als duurzaamheid, vitaliteit en inclusieve stad centraal. In dit akkoord verdient diversiteit echter meer aandacht.

Het is goed dat er meer aandacht is gegroeid voor de koloniale geschiedenis zowel landelijk als ook in onze stad. Steeds sterker worden de geluiden dat excuses voor dit verleden op hun plaats zouden zijn. De aandacht van de stichting was in de afgelopen jaren vooral gericht op het verleden van de slavernij in Suriname. Dit jaar hebben wij de blik ook gericht op de voormalige Nederlandse Antillen en in het bijzonder op de

Curaçaose vrijheidsstrijder Tula die aan het eind van de 18^e - eeuw in opstand kwam. Het massale verzet werd door het gouvernement bloedig gesmoord. Op 17 augustus hielden wij met groep Caraïbische senioren een waardige herdenking bij het nieuwe slavernijmonument.

Dit monument vormt voor de bewoners van Surinaamse en Antilliaanse afkomst een goede plek om te herdenken en de vrijheid te vieren.

Ook kwam dit jaar een stadswandeling tot stand, die de wandelaar voert langs sporen van het koloniaal verleden van Tilburg.

2.1 Lezing “Antiracisme en een nieuwe wereldbeschaving”

In samenwerking met de Antiracisme werkgroep (ARG) vond op 23 maart bovenstaande lezing plaats door Sandew Hira.

De naam van de inleider is het pseudoniem van de Nederlandse historicus, econoom en publicist en columnist Dew Baboeran. Hij hield een boeiend betoog gevolgd door een levendige discussie. Ruim 70 deelnemers waren op deze avond aanwezig waaronder een flink aantal jongeren van verschillende komaf.

2.2. Opening Keti Koti maand op 4 juni.

Het thema van deze bijeenkomst luidde: “De weg naar Erkenning”.

Kofi Ogun nam de deelnemers mee in een Afrikaans openingsritueel om vervolgens in zijn voordracht stil te staan bij de vraag: “Wat is er nodig om te komen tot excuses voor het

slavernijverleden door onze regering en welk beleid gericht is op heling van de doorwerking van dit verleden is wenselijk.”

De bijdrage van een “spoken word” artiest creëerde een sfeer waardoor de ruim 60 deelnemers zich op hun gemak voelden om hun persoonlijke ervaringen en leed van racisme en discriminatie te delen met anderen. Kunstschilder Hans Broek vertelde hoe zijn familiegeschiedenis hem inspireerde zich te verdiepen in het slavernijverleden en de gevolgen hiervan in het heden. Hij geeft daaraan als beeldend kunstenaar ook betekenis in diverse schilderijen die vorig jaar in museum De Pont werden geëxposeerd.

Duidelijk werd in de boeiende discussie dat er nog een lange weg is te gaan om racisme uit te bannen. Gelukkig is er heden ten dage wel steeds meer aandacht in het maatschappelijk debat als gevolg van de toeslagenaffaire, ontoelaatbare praktijken bij de belastingdienst en etnisch profileren door de politie.

Deze bijeenkomst werd muzikaal omlijst door het jazztrio “A Dyari”

Kerkdienst 12 juni

De jaarlijkse kerkdienst vormt inmiddels een traditie. De dienst werd voorbereid door de werkgroep christelijke Surinamers. Het Surinaamse koor Pramisie leverde muzikale bijdragen o.a. met treurliederen. In zijn overweging besteedde de priester aandacht aan de slavernij en de gevolgen daarvan. De dienst vond plaats in de Petrus Donderskerk en werd door ruim 60 personen bijgewoond.

2.4. Filmavond 15 juni

De jongerengroep “For our Community” organiseerde een filmavond in het paleis/raadhuis. Zij kozen voor de vertoning van de film “Queen and Slim”. Een dramatische film uit 2019. Wanneer de jonge Afro-Amerikaanse Queen door Slim na hun date naar huis wordt gebracht worden zij aangehouden door een racistische agent. De confrontatie met deze witte agent loopt verschrikkelijk uit de hand en eindigt in een bloederig incident. Na een handgemeen slaan ze samen op de vlucht. Deze romantische maatschappijkritische film vol vooroordelen en racisme riep na vertoning veel discussie en emotie op.

2.5. Keti Kotit dialoog in de LocHal 18 juni

De bijeenkomst werd geopend met een lezing van dhr. Karwan Fatah Bick met als titel “Slavernij en Beschaving”. Hij is als historicus verbonden aan de Universiteit van Leiden.

Een breed onderwerp waarmee thema’s als slavernij, koloniaal verleden, racisme, burgerschap met elkaar verbonden zijn. Voel je je als burger met Surinaamse of Caraïbische roots geaccepteerd als Nederlander. Welke belemmeringen ervaar je daarbij en wat betekent burgerschap voor jou?

Thema’s die in de zeer gemengde groep met ruim 60 deelnemers veel discussie opeerden.

De middag werd afgesloten met een optreden van de Haagse dansgroep “Kula Skoro”. Zij gaven een bijzonder mooie show die veel waardering kreeg.

2.6. Stadswandeling “Sporen van het koloniaal verleden in Tilburg” 25 juni.

Een door de stichting ontworpen wandeling die voert langs sporen van het koloniaal verleden. De stad heeft altijd een uitgebreide relatie gehad met de voormalige koloniale

gebieden. Tilburg kende plantage-eigenaren en bewoners die daarin investeerden. Ook veel religieuze congregaties verrichtten er missiearbeid en gaven onderwijs o.a. de Fraters van Tilburg. De textielindustrie betrok veel grondstoffen o.a. katoen.

De wandeling voert langs markante punten waar iets van dat verleden zichtbaar en tastbaar is.

Sinds 25 juni hebben diverse groepen de wandeling gelopen. In samenwerking met Stadsgidsrij Tilburg wordt de wandeling verder uitgewerkt.

Voor de opzet en ontwikkeling werd subsidie ontvangen in het kader van de VNG-campagne GemeenteGlobalFonds.

2.7. Herdenking 30 juni

De herdenking van de afschaffing van de slavernij in 1863 werd dit jaar gehouden in museum De Pont. Feitelijk kreeg men de vrijheid pas tien jaar later in 1873.

In de middag werd begonnen met een rondleiding door de expositie van de Afro-Amerikaanse beeld kunstenaar Kara Walker. Met 650 knipsels, inkttekeningen, grote schilderijen, video's en tekstfragmenten beeldt zij de geschiedenis uit die zwarte mensen hebben ondergaan. De afbeeldingen zijn soms gruwelijk en confronterend, maar beelden ook intimiteit uit.

Klokslag vijf uur werd de herdenkingsbijeenkomst geopend met het traditionele plengoffer met het vooroudergebed waarbij symbolen als water, licht en bitterheid centraal staan.

Stilgestaan werd bij diverse culturele aspecten. Heel bijzonder was een animatie van dhr. Van Delft over de 18e -eeuwse zwarte Brabander Johannes Pauli.

In de tweede helft van de avond hield dhr. Polimé, cultureel antropoloog, een inleiding over de Marrons een bevolkingsgroep

in Suriname. Slaafgemaakten die de plantages ontvluchtten en in het diepe oerwoud leefgemeenschappen hebben gesticht. Zij werden een symbool van mensen die hun eigen vrijheid veroverden. Ook gaven zij vorm en inhoud aan culturele Afrikaanse tradities en gewoonten.

In Tilburg wonen veel nazaten van deze Marrons afkomstig uit verschillende leefgemeenschappen.

Bijzonder was de presentatie van het boek Mami geschreven door de 15-jarige Anastasia Hellement en prachtig geïllustreerd door Niké Marchand.

De dag werd besloten met een hapje en drankje en werd door 80 personen bijgewoond.

We zijn ook directie en medewerkers van museum De Pont dankbaar voor hun enthousiaste medewerking en betrokkenheid.

2.8. Viering van de vrijheid 1 juli

Dit jaar kon de vrijheid voor het eerst worden gevierd bij het slavernijmonument op het Johan van Stekelenburgplein. In aanwezigheid van de Commissaris van de Koning in Noord-Brabant onthulde Burgemeester dhr. Theo Weterings het monument.

In zijn toespraak zei hij het slavernijverleden ten diepste te betreuren. Hij riep de aanwezigen op te werken aan een inclusieve stad waar plek is voor iedereen.

Tilburg is de eerste Brabantse gemeente met een monument waar de afschaffing van de slavernij kan worden herdacht en de vrijheid worden gevierd.

Het monument is gemaakt door het beeldend kunstenaarsduo Dedden en Keizer uit Deventer. Het is een robuust beeld van donkergrijze steen en symboliseert de verbroken ketenen.

Vooraan is een meisje afgebeeld als symbool van een hoopvolle toekomst.

De onthulling trok veel belangstelling.

2.9. Tula herdenking 17 augustus.

Op 17 augustus hebben een aantal Caraïbische senioren de opstand van de vrijheidsstrijder Tula op Curaçao herdacht. Onder leiding van Tula keerden de slaafgemaakten zich massaal tegen hun onderdrukkers. De opstand begon op het landgoed Grote Knip en breidde zich als een olievlek over het eiland uit. Hard en bloedig werd de opstand door het gouvernement neergeslagen. Tula en enkele medestrijders werden gemarteld en gedood.

3.0 Overige activiteiten

In het afgelopen jaar werden ook wat kleinschalige activiteiten ontwikkeld, die hopelijk een vervolg krijgen in 2023.

In samenwerking met de werkgroep Antiracisme Tilburg (ARG) hielden wij luister- en leesbijeenkomsten in de Lochal. Deelnemers kozen zelf een boekfragment of gedicht uit over slavernij, racisme en discriminatie. Er werden vier sessies gehouden met telkens 10 deelnemers.

In bibliotheek Heyhoef hebben wij een speelochtend gehouden met peuters en hun ouders.

In de ouderkamer van basisschool De Lichtenberg vond een voorlichtingsbijeenkomst plaats over het waarom van een slavernijmonument. Een bijzonder positief verlopen ontmoeting waaraan 8 moeders deelnamen.

Bij de start van een vergelijkbare stichting in 's-Hertogenbosch hebben wij een lezing gehouden over de Curaçaose vrijheidsstrijder Tula.

4.0 Samenwerking

Bij het organiseren van onze activiteiten zoeken wij actieve samenwerking met andere instellingen en voorzieningen in onze stad. Wij hebben inmiddels goede contacten opgebouwd met de LocHal, museum De Pont, Ronde Tafelhuis, Zuidelijk toneel, Erfgoed Brabant, Stadsmuseum Tilburg, Stadsgidserij Tilburg, Stichting gedeeld verleden gezamenlijke toekomst en de gemeente Tilburg

Wij ervaren dit netwerk als zeer waardevol.

5.0 Financiën

Voor genoemde activiteiten in dit verslag heeft de stichting financiële steun en subsidie ontvangen. Zonder die ondersteuning zou dat onmogelijk zijn geweest.

Wij ontvangen subsidie van de gemeente Tilburg, Stichting NiNsee, Fonds Het Boekenschop en particuliere giften.

Wij zijn hiervoor bijzonder dankbaar.

